

dosarul nr.2ra-1487/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (V. Sîrbu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Cimpoi, A. Danilov, I. Secrieru)

ÎNCHEIERE

03 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Mariana Gurduza împotriva deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Roșca Ion împotriva Marianeii Gurduza cu privire la delimitarea cotelor-părți ideale din bunul imobil,

c o n s t a t ă:

La 12 octombrie 2016, Roșca Ion a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Marianeii Gurduza cu privire la delimitarea cotelor-părți ideale din bunul imobil.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în data de 19 februarie 2011, a încheiat căsătoria cu Mariana Gurduza. Ca rezultat al neînțelegerilor, nu mai locuiește împreună cu pârâta și nici un buget comun nu au.

A notat reclamantul că, consideră necesar împărțirea averii comune în devălmășie, și anume încăperea nelocativă (garaj)XXXXX. Bunul imobil menționat, este înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” după Ion Roșca și Mariana Gurduza cu drept de proprietate în baza certificatului XXXXX.

Astfel, a menționat că, nu-și poate realiza dreptul de proprietate asupra bunului imobil, deoarece este proprietate în devălmășie și nu sânt determinate cotele-părți a coproprietarilor.

La fel, a indicat Roșca Ion că, pârâta a schimbat lacătul de la poarta garajului și îi creează obstacole în realizarea dreptului de proprietate. Ea nu dorește să încheie un acord privind delimitarea cotelor-părți din acest imobil, motiv ce l-a determinat să se adreseze în instanța de judecată.

În drept, și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 10, 344, 345, 346 din Codul civil, art. 19, 20, 25, 26 din Codul familiei, art. 5, 40, 166 din Codul de procedură civilă și a solicitat delimitarea cotelor-părți din imobil, cu stabilirea coproprietarilor Ion Roșca și Mariana Gurduza a câte 1/2 cotă-parte ideală din imobil, obligarea Marianeii Gurduza să prezinte originalul certificatuluiXXXXX.

La 13 decembrie 2016, Mariana Gurduza a depus cerere reconvențională

împotriva lui Ion Roșca cu privire la determinarea cotelor-părți din bunul imobil, mijloc de transport de marcaXXXXX, prin atribuirea întregului bun mobil în favoarea lui Ion Roșca, stabilirea în folosul Marianeii Gurduza sulta în mărime de 50 % din valoarea bunului mobil și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 13 decembrie 2016 a Judecătoreii Ciocana, mun. Chișinău a fost respinsă cererea reconvențională înaintată de Mariana Gurduza.

Prin hotărârea din 13 decembrie 2016 a Judecătoreii Ciocana, mun. Chișinău, acțiunea înaintată de Roșca Ion a fost admisă parțial.

S-a determinat cotele-părți ideale din bunul imobil, situat înXXXXX, a câte 1/2 cotă-parte ideală, după Roșca Ion și Mariana Gurduza.

S-a încasat din contul Marianeii Gurduza în beneficiul lui Ion Roșca suma de 1 000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, pretențiile au fost respinse.

Pentru a hotărî astfel, prima instanța a reținut că aportul soților Roșca Ion și Mariana Gurduza asupra bunului imobil în cauză este egal, alte probe care ar atesta că aportul unuia din coproprietari devălmași ar fi mai mare decât al celuilalt coproprietar nu au fost stabilite, prin urmare, cerința ce ține de delimitarea cotelor-părți ideale din încăperea nelocativă (garaj), este întemeiată.

În partea ce ține de cerința privind obligarea Marianeii Gurduza să prezinte originalul certificatului nr.XXXXXX, care a servit temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate privată asupra imobilului aflat în litigiu, instanța a considerat că este neîntemeiată, sau înregistrarea dreptului de proprietate asupra încăperii nelocative (garajului) nu a fost contestată, nefiind contestat nici actul în baza căruia s-a efectuat înregistrarea dreptului de proprietate și nici modalitatea de înregistrare a acestuia.

La fel, invocând art. 96 din Codul de procedură civilă și practica Curții Europene a Drepturilor Omului, a menționat că cheltuielile pentru asistență juridică trebuie să fie necesare și rezonabile ca mărime, prin urmare, reieșind din complexitatea cauzei examinate, de timpul de muncă al avocatului asupra litigiului dat, suma de 1 000 de lei este rezonabilă pentru asistența juridică acordată.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoreii Ciocana, mun. Chișinău din 29 decembrie 2016, s-a încasat din contul Marianeii Gurduza în beneficiul lui Roșca Ion suma de 150 de lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Roșca Ion, considerând neîntemeiată parțial hotărârea primei instanțe a înaintat cerere de apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii contestate în partea respingerii cerinței privind încasarea cheltuielilor acordate pentru asistența juridică, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cerința menționată să fie admisă integral.

Prin decizia din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Roșca Ion.

S-a modificat hotărârea din 13 decembrie 2016 a Judecătoreii Chișinău (sediul Ciocana), prin majorarea quantumului cheltuielilor de asistență juridică, încasate din contul Marianeii Gurduza în beneficiul lui Roșca Ion, de la 1000 de lei până la 4000 de lei.

În consolidarea soluției sale, instanța de apel a conchis că, deși prima instanță corect a constatat temeinicia pretenției de încasare a cheltuielilor de asistență juridică, greșit a stabilit quantumul cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1000 de lei.

Astfel, bonul de plată din 15 august 2016 (f. d. 29) reprezintă valoarea muncii prestate de către avocatul Negruța Sergiu pentru serviciile de asistență juridică pe cauza respectivă, adică onorariul acestuia, iar în baza art. 63 alin.(1) și (2) din Legea cu privire la avocatură, munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice și juridice. Mărimea onorariului se stabilește prin acordul părților și nu poate fi schimbată de autoritățile publice sau de instanța de judecată.

Cu toate acestea, respectivele cheltuieli trebuie acordate numai în măsura în care apar justificate în raport de soluția pronunțată, de obiectul și complexitatea cauzei. Prin urmare, suma de 8 800 de lei, care s-a solicitat a fi încasată cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, nu este o sumă rezonabilă ca mărime or, la caz, litigiul nu prezintă o complexitate deosebită, fiind înaintată spre soluționare o singură cerință, delimitarea cotelor-părți ideale din bunul imobil, cauza a fost examinată în două ședințe de judecată, la 15 noiembrie 2016 și la 13 decembrie 2016, iar acțiunea a fost admisă parțial.

La 14 iunie 2018, Mariana Gurduza a declarat recurs împotriva deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei contestate, cu menținerea hotărârii primei instanțe din 13 decembrie 2016.

Pledând pentru admiterea recursului în sensul declarat, recurentul consideră că soluția instanței de apel este neîntemeiată, cauza fiind examinată unilateral și neobiectiv.

Astfel, a notat recurenta că suma de 4000 de lei, acordată pentru asistența juridică este una nerezonabilă, deoarece cauza s-a examinat în fond timp de o ședință, iar soluționarea acesteia nu a fost de o complexitate sporită.

Prin urmare, a menționat că prima instanță corect a reținut că cheltuielile suportate de către intimat în vederea asistenței juridice sunt necorespunzătoare criteriilor de rezonabilitate și că acestea nu pot fi puse integral pe seama recurentei, fiind o sarcină nejustificată, în condițiile socio-economice ale Republicii Moldova.

Instanța de recurs constată că, decizia din data de 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces în data de 27 aprilie 2018 (f.d. 134) și recepționată de către recurentă la 22 mai 2018 (f.d.140). Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 434 din Codul de procedură civilă, consideră recursul depus în data de 14 iunie 2018, în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

4) Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Argumentele recurente precum că, instanțele de judecată eronat au aplicat normele de drept material se resping, deoarece circumstanțele cauzei au fost determinate de prima instanță și de instanța de apel și apreciate corect de instanța de apel cu argumentări adecvate bazate pe normele de drept ce reglementează raportul juridic în litigiu.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurenta nu a invocat nici un argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol Completul reține că, recursul declarat nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Completul de admisibilitate relevă că, prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce recurenta a avut posibilitatea de a fi auzită de prima instanță și de instanța de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că, recurentei i-a fost asigurat dreptul

de acces la o instanță și dreptul de a fi auzită combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și a interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, Completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Mariana Gurduza împotriva deciziei din 27 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Craiu